

Κρίση Πανδημίας - Πολιτεία - Εκκλησία

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Λαρίσης και Τυρνάβου

Γράφει ο Σωτ. Αθ.Μουντζούρης*

Μια κρίση ξαφνική, παγκοσμίου χαρακτήρα, μη αναμενόμενη, τάραξε τα ειωθότα, άλλαξε την καθημερινότητα και την κανονικότητα της κοινωνικής μας ζωής, της κοινωνίας μας.

Δεν άφησε τίποτε ανέγγιχτο. Υγεία, Παιδεία, Εκκλησία, Μαθητές, Πιστούς, εργαζομένους, επιχειρηματίες ,τους πάντες. Ήταν μια άσκηση αντιμετώπισης κρίσης σε παγκόσμιο επίπεδο, όχι επί χάρτου, σε πραγματική βάση. Επιτυχής για την χώρα μας, κατά γενική ομολογία και παραδοχή.

Δημιουργήθηκαν, όμως, και προβλήματα από την επιβολή μέτρων προς αντιμετώπιση της πανδημίας. Έπρεπε οι πάντες να συμμορφωθούν, να πειθαρχήσουν. Και πράγματι συνέβη αυτό διότι οι Έλληνες έδειξαν τις αρετές τους και προσαρμόστηκαν με ευθύνη και υπευθυνότητα. Το κίνητρο ήταν, όχι ο φόβος, αλλά η υπευθυνότητά τους.

Η Εκκλησία, ως ανθρώπινος οργανισμός, ως Θεσμός, δοκιμάσθηκε και εκείνη. Οι άνθρωποι που αγαπούν την Εκκλησία στεναχωρέθηκαν, ίσως και πόνεσαν, για την εξέλιξη των πραγμάτων.

Πικράθηκαν και από την «πυγμή» της Πολιτείας προς την Εκκλησία και τους

Πιστούς της. «Κτύπησε τη γροθιά στο τραπέζι» με τρόπο εξουσιαστικό. Φάνηκε ότι οι αποφάσεις της ήταν προδιαγεγραμμένες, ειλημμένες προτού ακόμη αποφασίσει το αρμόδιο θεσμικό όργανο της Εκκλησίας, εν προκειμένω η Δ.Ι.Σ.

Καίτοι προσεγμένη και σοφή η πρόταση της Εκκλησίας μας (της Διοίκησής της) για την λειτουργία των ιερών ναών με τέτοιο τρόπο ώστε να μην δημιουργείται συνωστισμός (Θεία Λειτουργία βραχύχρονος, σύντομος, από ώρες 7-8 το πρωί), απερρίφθη αυτοστιγμής, αμέσως μετά την δια της τηλεοράσεως ανακοίνωσή της.!!

Κλειστές εκκλησιές. Οριζόντια η απαγόρευση. Και στις πολυπληθείς πόλεις και στις μικρές πόλεις και στα χωριά (με 25 κατοίκους) που η μόνη παρηγοριά των κατοίκων είναι η Εκκλησία και ο παπάς που λειτουργεί στο Άγιο Θυσιαστήριο της Εκκλησίας του χωριού τους.

Εμπιστοσύνη σε όλους τους άλλους (Σούπερ μάρκετ, ντελίβερι κλπ) για την διαχείριση και την εφαρμογή των μέτρων πλην της Εκκλησίας, η οποία ως γνωστόν διαθέτει ευρύτατο εθελοντισμό και την γενική αναγνώριση και αξιοπιστία των πολιτών (πλην των κακοπροαίρετων βεβαίως) στο έργο της.

Φάνηκε σε μας, ότι η Εκκλησία περιφρονήθηκε με ένα υπεροπτικό ύφος του τύπου «....περιμένω την άποψή σας, την έλαβα, ευχαριστώ, απορριπτέα όμως, διότι εγώ αποφασίζω, δεν υπολογίζω κόστος»! Δεν είδαμε την Εκκλησία ως Μάνα. Την αντιμετωπίσαμε σαν ένα Σύλλογο χωριού, ένα τοπικό Σωματείο ή έστω ΝΠΔΔ!

Και αυτή η στάση ήταν άγαρπη -κάπως ..μελετημένη φάνηκε- σε ένα θεσμό που οφείλουμε οι πάντες, πρώτα απ'όλα, σεβασμό σε ένδειξη αναγνώρισης της προσφοράς της στον τόπο, στην Πατρίδα, στο Έθνος, στον Λαό της, μάλιστα σε δύσκολες περιόδους, πολλές φορές και με πολλούς τρόπους.

Από όλο αυτό δεν έχασε σε κύρος και σεβασμό η Εκκλησία, ούτε τα πρόσωπα που την διοικούν (Ιεράρχες, κλήρος γενικώς). Μάλλον ενισχυμένη εξήλθε διότι το αντιμετώπισε με απλό και ταπεινό φρόνημα, αν και πόνεσε γι' αυτό. Αναγνώρισε την κρισιμότητα των περιστάσεων και υποχώρησε στα πλαίσια της εκκλησιαστικής οικονομίας. Η στάση της αυτή, ερμηνεύθηκε ως αδυναμία διότι «πειθάρχησε» άνευ αντιστάσεως! Παρά ταύτα ούτε αυτό της αναγνωρίσθηκε από την Πολιτεία και φάνηκε στη συνέχεια.

Όμως, η ιστορία έγραψε και κατέγραψε τα συμβάντα στην περίοδο της κρίσης.

Οι πιστοί πειθαρχούν στον Επίσκοπο της περιοχής και κατ' επέκταση στην απόφαση της Συνόδου. Αξιοποιούν τον εγκλεισμό τους μετατρέποντας τα σπίτια

τους σε «κατ' οίκον εκκλησίες, με την ατομική τους προσευχή»,κατ' οικονομία λόγω της απαγόρευσης του Καίσαρος.

Στερήθηκαν, όμως, εκείνο που το ζουν και το βιώνουν εκ πεποιθήσεως, την λειτουργική ζωή και κυρίως το «Σώμα και αίμα του Χριστού». Γι' αυτό ζει και υπάρχει ο Χριστιανός. Καθημερινά αγωνίζεται και προσπαθεί να ζει τον Χριστό μέσα στην Εκκλησία Του. Αυτό -ως μη ώφειλε -το στερήθηκε, ενώ μπορούσε κάλλιστα να είναι διαχειρίσιμο, τηρώντας τα ληφθέντα μέτρα, εάν εμπιστευόμασταν τους ανθρώπους της Εκκλησίας μας. Δεν έγινε. Δεν της εμπιστευθήκαμε καίτοι υπάρχει η εμπειρία, η δύναμη και η σοφία να διαχειρίζεται παντοειδείς κρίσεις με την βοήθεια των πολυπληθών εθελοντών που εργάζονται αμισθί,με ζήλο και αγάπη και τούτο για «την δόξαν και Αγάπην του Αγίου Τριαδικού Θεού».

Και όχι μόνον δεν δέχθηκε, η Πολιτεία, την συνεργασία της Εκκλησίας για την αντιμετώπιση της κρίσης, αλλά εξάντλησε την αυστηρότητά της σε αυτήν εφαρμόζοντας «κατά γράμμα» τον Νόμο και χωρίς να τηρούνται τα προσχήματα. Όταν κινείται η ποινική διαδικασία του αυτοφώρου σε Αρχιερείς και Ιερείς, μάλιστα με παρεμβάσεις και υποδείξεις για αυστηρότητα χωρίς ουδεμία επιείκεια, αυτό δείχνει.

Οι πάντες διέκριναν την μηδενική ανοχή της πολιτείας στην εφαρμογή των ΚΥΑ στην Εκκλησία και τους πιστούς. Ενώ αυτό δεν συνέβη για καλλιτέχνες, εκδηλώσεις πολιτικών κομμάτων κλπ. ,που δημιούργησαν συνωστισμό και παραβίασαν συγκεκριμένες δ/ξεις.

Πιστοί διώκονται γιατί θέλησαν να κοινωνήσουν το μικρό τους παιδί ή να προσκυνήσουν τον επιτάφιο της ενορίας τους ή του χωριού τους όπου υπήρξε. Ενημερώθηκαν αρχές και προσήλθαν αστυνομικοί για ...βεβαίωση παράβασης και επιβολή των κυρώσεων!! Αλήθεια, ποια διάταξη απαγορεύει την Θεία Μετάληψη, χωρίς βεβαίως να υπάρξει συνωστισμός;

Αρχιερείς και Ιερείς δέχθηκαν πυρά από αντιπαθούντες γιατί λειτούργησαν ή κοινωνήσαν ή ελιτάνευσαν την εικόνα της Παναγίας λόγω τοπικής εκκλησιαστικής παράδοσης (Μητροπολίτες Κυθήρων, Κερκύρας, Καλαβρύτων, ιερείς στην Αθήνα). Με ένα περίεργο τρόπο υπήρξε επιλεκτική στόχευση και «παρακολούθηση» (επιεικής έκφραση).Δυστυχώς ανεδείχθησαν και μερικά ανθρώπινα ελαττώματα. Παρατηρήθηκε μια « ευαισθησία πληροφόρησης» για εφαρμογή του νόμου σε βάρος των πιστών και της Εκκλησίας.

Και ένα ακόμη που καταγράφηκε είναι η έλλειψη αλληλεγγύης και συμπάραστασης

- στους ελαχίστους έστω- Κληρικούς και λαϊκούς που ετόλμησαν, να ομολογήσουν την πίστη τους και να αποδείξουν την υπερβολή και την σκληρότητα των μέτρων κατά των πιστών, της Εκκλησίας και των Λειτουργών της . Συμπαραστάθηκαν, με παρρησία, ελάχιστοι Αρχιερείς, που τους διακρίνει γενναιότητα και ελευθερία φρονήματος.

Στα ΜΜΕ ,πρόσωπα εχθρικά διακείμενα προς την εκκλησία μας, βρήκαν την ευκαιρία να δημοσιοποιήσουν την αντίθεσή τους προς την πίστη της συντριπτικής πλειοψηφίας της Ορθοδόξου Ελλάδος(!!) Στόχος ο πυρήνας της πίστεώς μας η Θεία Κοινωνία. Ορθολογισμός και πίστη, Λογική, υπέρλογο, Επιστήμη και υπερβατό σε αντιπαράθεση. Τόσο δυσδιάκριτα τα όρια;

Όμως αναδείχθηκαν και αρετές στον Λόό μας και στους πιστούς μας, όπως η αλληλεγγύη, η συναλληλία, η ευθύνη και υπευθυνότητα στην αντιμετώπιση δυσκόλων και κρίσιμων καταστάσεων. Όλοι εισήλθαν εις το «ταμείον της καρδιάς τους» και επανεξέτασαν τον εαυτό τους, αναθεώρησαν συμπεριφορές και προγραμματισμούς , υπερβολές και μη απαραίτητα και επανατοποθετήθηκαν απέναντί του. Αναδείχθηκαν και πρόσωπα με ικανότητες, παρρησία και ομολογία πίστεως.

Ειπώθηκε -και είναι γεγονός-ότι κάθε κρίση δίδει αφορμές και δημιουργεί ευκαιρίες αναδιοργάνωσης, αναπρογραμματισμού, ανανέωσης και συντελεί στο να αναλογισθούμε, να σκεφθούμε, να συνέλθουμε και να διορθωθούμε.

Τώρα που-δόξα τω Θεώ-πέρασε η μπόρα, ευκαιρία να αξιοποιήσουμε την εμπειρία αυτή, να κρατήσουμε τα θετικά και να ξεχάσουμε τα αρνητικά και τις υπερβολές, ώστε να μην επαναληφθούν στο μέλλον.

Οι εκκλησιές άνοιξαν σε πρώτο στάδιο και φάνηκε η ποιότητα στην οργάνωση και εφαρμογή των μέτρων από την πρώτη στιγμή. Όλα υποδειγματικά. Όλα σε εφαρμογή με απόλυτη τάξη. Οι πιστοί προσέρχονται στον ναό της ενορίας τους για προσευχή, με άνεση όλη την ημέρα. Το ίδιο θα συμβεί και στο επόμενο προς την πλήρη κανονικότητα βήμα. Που ο συνωστισμός, που ο φόβος ,που η ανασφάλεια των αρμοδίων για δήθεν ...απειθαρχία των πιστών;

Ας εμπιστευόμαστε περισσότερο την Εκκλησία και τους ανθρώπους της, χωρίς προκαταλήψεις, και ο καθένας από την θέση ευθύνης του (πολιτικοί ή μη) ας το αναγνωρίζει εμπράκτως και όχι μόνο με την παρουσία του λόγω πρωτοκόλλου σε γιορτές, πανηγύρεις και δοξολογίες.

*Ο Σωτ. Αθ. Μουντζούρης είναι

**Πρόεδρος του Ορθοδόξου Ιεραποστολικού Συλλόγου
«Πορεία Αγάπης»,που εδρεύει στην Λάρισα**

*Το κείμενο φιλοξενείται στον επίσημο ιστοτόπο της Ιεράς Μητροπόλεως Λαρίσης
και Τυρνάβου*